

Kvalita vzdělávací činnosti z pohledu standardů vytvořených Akreditační komisí

Iva Stuchlíková

Akreditační komise

Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Akreditační komise - pohled na kvalitu vzdělávací činnosti

► § 84 zákona 111/1998 Sb.

„AK pečuje o kvalitu vysokoškolského vzdělávání a všestranně posuzuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost vysokých škol.“

18 let praxe dle zákona 111/1998 Sb. AK postupně nabývala expertní zkušenosti:

- počet zasedání AK: 103 (+ 2 mimořádná)
- celkový počet členů AK: 61
- počet členů stálých pracovních skupin: cca 600 (odhad)
- počet projednaných žádostí o státní souhlas: 170
- počet projednaných žádostí o akreditace studijních programů: 1500/ročně
- počet projednaných žádostí o akreditace oborů habilitačního a profesorského řízení: 30 - 100/ročně
- počet realizovaných hodnocení činnosti vysokých škol: více než 300 pracovišť (letech 2010 - 2013, hodnocení DSP: 143 pracovišť)

Kvalita vzdělávací činnosti

▶ Kvalita vzdělávání

▶ vymezení

- ▶ Vysokoškolské vzdělání jako veřejný statek, accountability; funkce vzdělání (např. Biesta: kvalifikace, socializace, subjektivizace),

▶ Procesuální rovina (proces-produkt)

▶ Systémové pojetí (prvky a jejich interakce)

Kvalita vzdělávací činnosti

- ▶ AK- systémové a holistické chápání kvality vzdělávací činnosti, která vychází z
 - ▶ **Mise a strategie školy** (hodnotící zprávy, struktura oborů, cíle studijních programů; vztahy v rámci univerzity a nespolečné nebo hledání synergií, překrývání oborů)
 - ▶ **Schopnosti školy kvalitu vzdělávání hodnotit a zajistit** (sebehodnotící zprávy, schopnost identifikovat a řešit problémy v realizované kvalitě vzdělávací a tvůrčí činnosti)

Standardy AK pro studijní programy - benchmarking pro kvalitu vzdělávací činnosti

- „obecné minimální požadavky Akreditační komise kladené na studijní programy a jejich obory“

Problémy se zajišťováním kvality

Obsah studia

- ▶ **Formální vymezení cíle studia a profilu absolventa** (bez vazby na kurikulární obsah; forma studia neodpovídá deklarovaným výstupům z učení)
- ▶ **Nezohledněny kurikulární standardy dané resortní legislativou** (např. neodpovídající rozsah praxe, její formální pojetí)
- ▶ **Nepropracovaný nebo jen formálně uplatňovaný kreditní systém** (nedopovídající zátěž, velké množství předmětů, nadměrné množství přímé výuky - středoškolská struktura studia)
- ▶ **Nejasně formulovaná pravidla pro uznávání předmětů** (cžv, VOŠ, zahraniční mobility)
- ▶ **Chybějící nebo jen formální hodnocení kvality realizovaného kurikula** (škola nezískává, nevyhodnocuje nebo nezohledňuje hodnocení kvality výuky; praxím chybí řízení, atd.); chybí jasná a kontrolovatelná opatření, případně nejsou vyhodnocována (formální kontrolní zprávy)

▶ Personální zabezpečení a garant studijního programu

- ▶ *Nedostatečně početné personální zajištění vzhledem k počtu studentů, problémy ve věkové nebo kvalifikační struktuře*
- ▶ *Souběhy úvazků na vzdálených pracovištích; krátkodobé pracovní smlouvy/ fluktuace*
- ▶ *Odlišné personální obsazení v akreditačním spisu a v uskutečňované výuce*
- ▶ *Nedostatečné zajištění profilujících disciplín*
- ▶ *Garant programu se nepodílí na výuce a rozvíjení programu (např. žijící dlouhodobě v zahraničí, jen krátkodobé návštěvy; s odlišným zaměřením, plně vytížený mimo akademickou sféru)*

▶ Vědecká, výzkumná, vývojová, umělecká a další tvůrčí činnost

- ▶ *Formální vykazování (kvantita nad kvalitou)*
- ▶ *Nedostatečná infrastruktura pro tvůrčí činnost*
- ▶ *Projektová činnost nespojivá s obsahem studia*
- ▶ *Rozvojová spíše než tvůrčí činnost*
- ▶ *Malé zapojení do mezinárodní spolupráce v tvůrčí činnosti*
- ▶ *Tvůrčí činnost realizována jen malým počtem akademických pracovníků*
- ▶ *Příliš „flexibilní“ nároky na habilitační či jmenovací řízení*

► Informační a přístrojové zabezpečení

- *Výuka v nevyhovujících prostorách*
- *Nedostatečné zajištění literaturou či přístupy do databází*
- *Nedostatečné vybavení pro praktickou či experimentální práci studentů*
- *Slabá podpora kombinovaných a distančních forem*
- *Nedostatek veřejně dostupných informací o vzdělávací a tvůrčí činnosti školy*

Kvalita vzdělávací činnosti - neetická (či podvodná) jednání

- ▶ Ve vztahu ke studentům (neuzavřený smluvní vztah - soukromé školy, prodlužování studia, prodlužování studia, jen formální řešení stížností, zavádějící informace - o akreditacích, vyučujících atd.)
- ▶ Ve vztahu k podmínkám akreditace (porušování podmínek akreditace; poskytování mylných či zavádějících informací veřejnosti apod.)

- ▶ Pozn.

Problémy s (NE)kvalitou v evropském prostoru (zasedání ENQA Budapešť - květen 2016; podobně - zasedání CENQA Krakov - květen 2016)

Kvalita vzdělávací činnosti z pohledu standardů AK

- AK členem ENQA - mezinárodní uznání národního systému zabezpečování kvality vysokého školství
- Důraz na posuzování skutečného stavu proti formálnímu výkaznictví
- Důraz na pojetí vysoké školy jako „vrcholného centra vzdělanosti“ proti pojetí agenturního typu
- Standardizace úrovně vzdělání v některých oborech (navzdory neexistující koncepci státu)

Děkuji za pozornost

